

Søknad om fylkesdeling:

Fylkesrådets innstilling og administrativ rapport

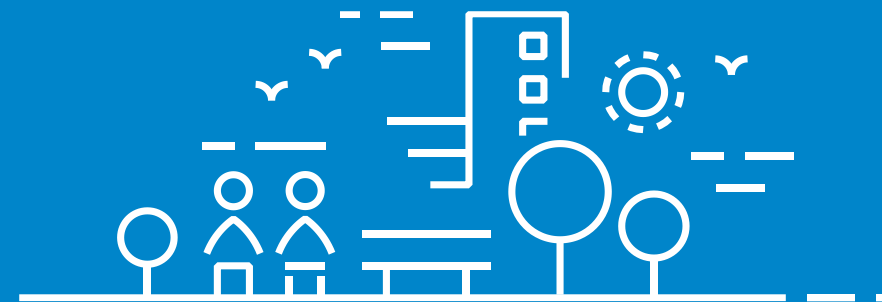
Pressekonferanse 17. desember 2021

«Med et nytt storting etter valget i 2021, vil fylkesrådet legge frem en sak for fylkestinget med anmodning til Stortinget om å oppløse Viken»

Fylkesrådets politiske plattform

Fylkesrådets innstilling punkt 1 og 2

1. På bakgrunn av vedtatt politiske plattform anbefaler fylkesrådet at fylkestinget sender søknad til Stortinget om deling av Viken fylkeskommune jfr. vedtak i fylkestinget.
2. Etter en helhetlig vurdering begrunnes søknaden i at fylkesdeling vurderes som den beste løsningen for et velfungerende folkestyre, ivaretagelse av innbyggernes interesser og leveranse av tjenester i et hensiktsmessig geografisk område.

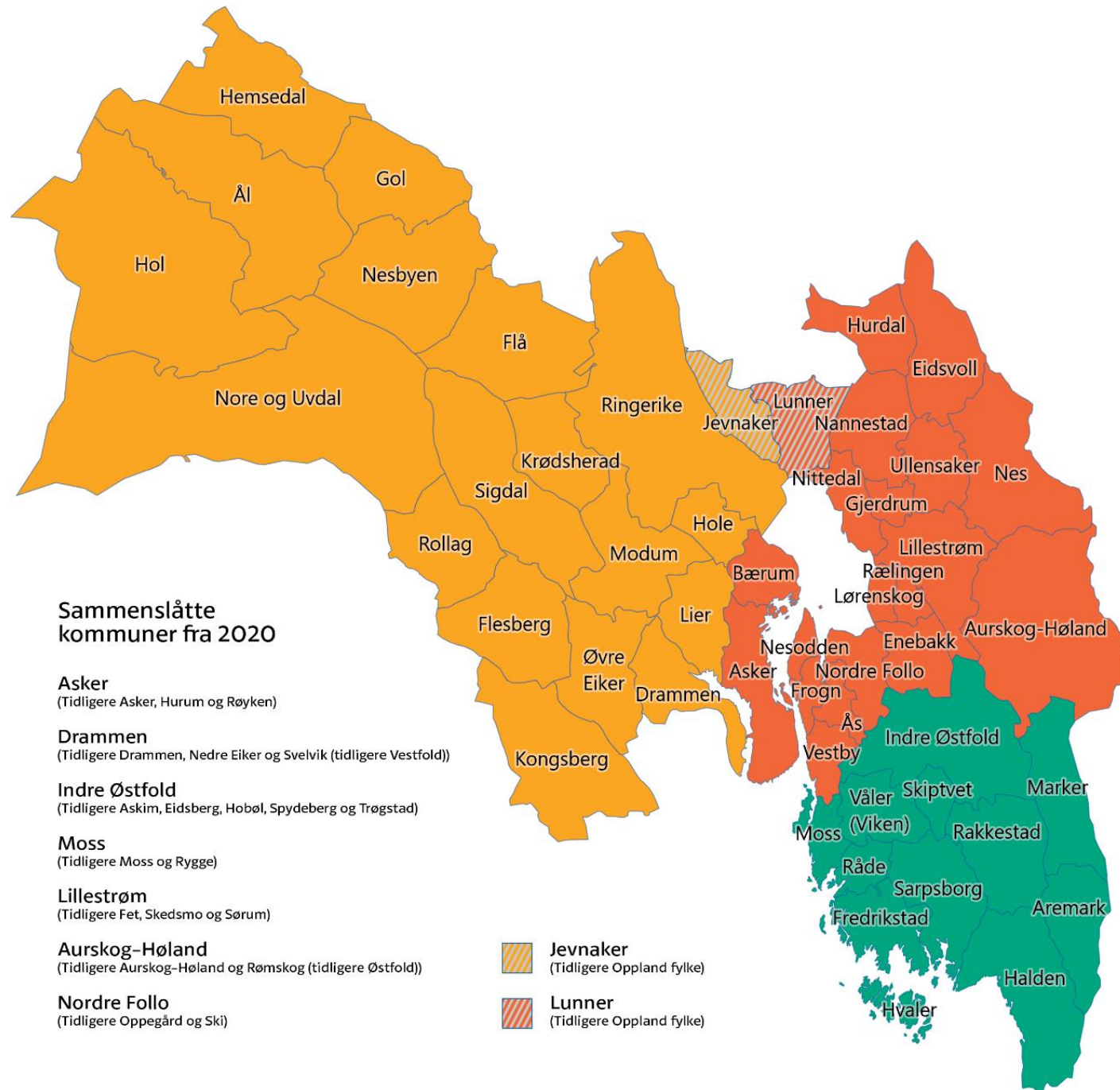

Fylkesrådets innstilling punkt 3 og 4

3. Det er ønskelig med en deling til tre nye fylker, Akershus, Buskerud og Østfold, og at disse får oppstart fra 1. januar 2024.
4. Forslag til nye fylkesgrenser er:
 1. Akershus bestående av kommunene- Asker, Bærum, Nesodden, Frogn, Vestby, Nordre Follo, Ås, Enebakk, Aurskog-Høland, Lillestrøm, Rælingen., Lørenskog, Nes, Ullensaker, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Ullensaker, Nittedal, Gjerdrum og Lunner.
 2. Buskerud bestående av kommunene- Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nore og Uvdal, Nesbyen, Flå, Sigdal, Rollag, Krødsherad, Flesberg, Kongsberg, Øvre Eiker, Drammen, Lier, Modum, Hole, Ringerike og Jevnaker.
 3. Østfold bestående av kommunene- Hvaler, Fredrikstad, Halden, Aremark, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Skiptvet, Marker, Indre Østfold, Våler og Moss.

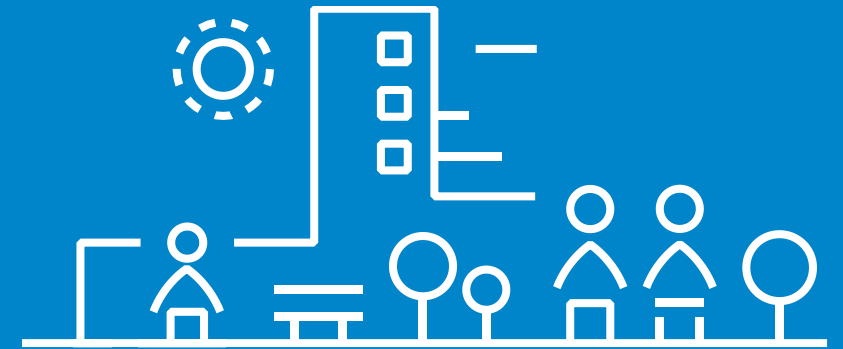

Nye grenser ved fylkesdeling

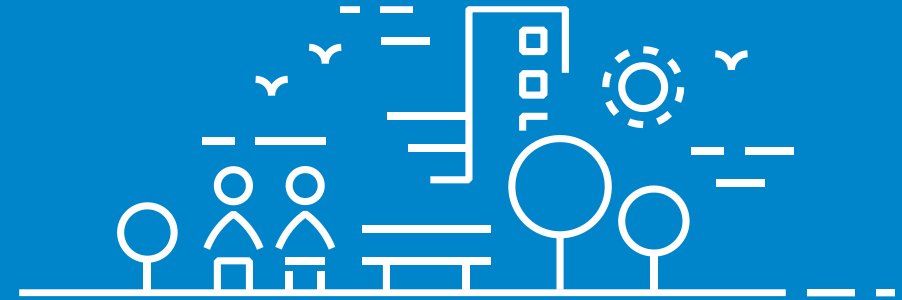
Fylkesrådets innstilling punkt 5

- Reglene for virksomhetsoverdragelse vil komme til anvendelse for alle ansatte i Viken fylkeskommune.

Fylkesrådets innstilling punkt 6

- Viken fylkeskommune forventer at kostnaden ved en oppdeling finansieres i sin helhet fra staten og at det opprettes overgangsordninger og kompensasjoner for de fylkeskommuner som taper økonomisk på en oppløsning.

Prosjekt- og etableringskostnader

- Den administrative rapporten anslår foreløpig at prosjekt- og etableringskostnadene for oppdeling til å ligge mellom 310 og 440 millioner kroner.
- Kostnadsnivået er særlig avhengig av valg for organisering av digitale tjenester.
- Sammenslåingsprosessen kostet Viken over 330 millioner, staten dekket 45 millioner av dette.
- Ved sammenslåingen av Viken fikk vi i tillegg til prosjektkostnadene store ekstrakostnader i form av overtid på grunn av nødvendig ekstraarbeid og innkjøp av tjenester. Dette ble dekket innenfor ordinært budsjett.
- Vi snakker her om ca. 1 mrd. i kostnader totalt.

Viken fylkeskommune forventer at kostnaden ved en oppdeling finansieres i sin helhet fra staten.

De nye fylkeskommunenes økonomi

- Det er laget scenarier for Akershus, Buskerud og Østfold sitt økonomiske handlingsrom for perioden 2022-2031.
- Basert på:
 - Dagens inntektssystem for fylkeskommunene
 - Kommunesammenslåinger
 - Tilbakeføring av eiendeler og gjeld fylkeskommunene tok med seg inn i Viken

10 års økonomiske konsekvens - Akershus

- Akershus vil gå med årlig overskudd i perioden.
- Dette betyr at fylkeskommunen vil ha midler til å finansiere sin andel av Vikens driftsutgifter og å finansiere sine planlagte investeringer i kommende 10 års periode.
- Frie inntekter øker i perioden på grunn av befolkningsutviklingen.
- Akershus har et overskudd på mellom 70 og 110 millioner kroner årlig i hele perioden.

10 års økonomiske konsekvens - Buskerud

- Buskerud vil gå med underskudd i perioden.
- Vil ikke ha midler til å både opprettholde nåværende nivå på driftsutgifter og samtidig finansiere sine planlagt investeringer i perioden fra og med 2025.
- Buskeruds frie inntekter reduseres gradvis i løpet av 10 års perioden.
- Dette skyldes i hovedsak befolkningsutviklingen i fylket.
- Vil ha underskudd økende opp til 60 millioner kroner årlig i perioden.

10 års økonomiske konsekvenser - Buskerud forts.

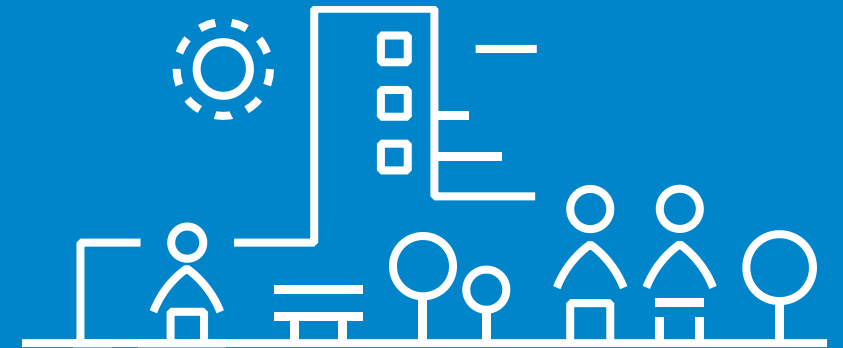
- Endring i kommunestruktur og fylkestilhørighet gir kutt i frie inntekter på rundt 290 millioner kroner årlig, som følge av færre innbyggere i fylket.
- Fra dag en må altså fylkeskommunen redusere sitt driftsutgiftsnivå med 290 millioner kroner for å sikre budsjettbalanse.
- Dette kommer i tillegg til behovet for økonomisk tilpasning med budsjettreduksjoner på inntil 60 millioner kroner.
- Endring i kommunestruktur kan også føre til reduserte utgifter på godt over 100 millioner kroner.

10 års økonomiske konsekvenser - Østfold

- Østfold vil ha økende underskudd i perioden.
- Vil ikke ha midler til å både opprettholde nåværende nivå på driftsutgifter og samtidig finansiere sine planlagt investeringer i perioden.
- Vil ha årlig underskudd på ca. 50 millioner kroner, økende til 175 millioner på slutten av perioden.
- Nedgangen i inntekter skyldes en svakere befolkningsutvikling enn resten av landet og økte investeringskostnader.

Fylkesrådets innstilling punkt 7

- Fylkesrådet forutsetter at fylkestinget fatter sin beslutning basert på en grundig høring og demokratisk deltakelse fra høringsinstansene og fra Viken samfunnet for øvrig jfr. Regjeringens brev av 12.11.21.

Administrativ rapport

- Uavhengig rapport, ikke bearbeidet politisk.
- Utreder konsekvenser av fylkesdeling for økonomi, IKT og digitalisering, Viken som arbeidsgiver, samfunnsoppdraget (tjenester, samfunnsutvikling og myndighetsutøvelse), demokrati og bærekraft.
- Inneholder forslag til nye fylkesgrenser og juridiske vurderinger.
- Har en rekke vedlegg.

Hovedbudskap

- Fylkesrådet anbefaler at fylkestinget sender søknad til Stortinget om deling av Viken fylkeskommune.
- Det er ønskelig med en deling til tre nye fylker - Akershus, Buskerud og Østfold - og at disse får oppstart fra 1. januar 2024.
- Den administrative rapporten peker på mange risikofaktorer og vesentlige negative konsekvenser av en fylkesdelingsprosess, blant annet som følge av økonomiske forutsetninger og belastning på ansatte. Dette vil kunne påvirke tjenester, samfunnsutvikling og bærekraft.
- En fylkesdeling vurderes likevel som den beste løsningen for et velfungerende folkestyre, for å ivareta innbyggernes interesser og levere tjenester i et hensiktsmessig geografisk område.

Hovedbudskap forts.

- De negative konsekvensene må reduseres, blant annet
 - gjennom en ryddig prosess der ansatte blir ivaretatt,
 - ved at kostnaden ved en oppdeling finansieres i sin helhet fra staten,
 - ved at det opprettes overgangsordninger og kompensasjoner for de fylkeskommuner som taper økonomisk på en oppløsning.
- En god høringsprosess fram mot vedtak i fylkestinget i februar er av stor betydning.

Takk for oss!